

Collettivo
Romano

THE VATICAN TALES

Anekdoten uit de
hofhouding van de paus

ILLUSTRATIES

Jos Thommassen

DE CHAUFFEUR VAN DE PAUS

Every saint has a past, every sinner has a future
Oscar Wilde

Met zijn lengte van bijna twee meter is Carlo Luciano onder de “Servi del Vaticano”, de dienaren in Vaticaanstad, een opvallende verschijning. In zijn strakke chauffeursuniform torent hij boven de kudde uit en laat met stoïcijns gezag zijn blik glijden over het binnenplein waar ‘t gonst van nijvere geestelijken met ruisende rokken, op weg naar devote bezigheden.

Luciano kent de meesten van gezicht, sommigen bij naam. De belangrijkste kardinalen die weleens op de achterbank van zijn limousine mogen meerijden met de paus staan genoteerd in zijn geheugen en nader omschreven in zijn persoonlijk handboek; specifieke kenmerken, hun voorkeur voor café Lungo, tosti ham of kaas, adressen en telefoonnummers.

Behalve privéchauffeur is Carlo Luciano ook de bodyguard van de paus die door zijn collega beveiligers als enige met u wordt aangesproken. De karateklappen waartoe deze reus in staat is dwingen diep respect af. Zonder met zijn ogen te knipperen slaat hij met blote handen een oude kerkbank doormidden. Maar diezelfde handen kunnen de paus voorzichtig bij de arm nemen bij een opstapje of bij het uitstappen van de met wijwater gezegende limousine.

Het schuifraampje in de tussenwand dat het compartiment van de auto in tweeën deelt, wordt door de paus meestal opengeschoven, tenzij er op de achterbank vertrouwelijke gesprekken worden gevoerd.

Soms – buiten Rome – schuift de Heilige Vader naast Carlo op de passagiersstoel. ‘Dat converseert wat makkelijker.’

Op een frisse lentedag in april verrast de paus zijn chauffeur met een nogal balorige opdracht: ‘Geef eens een flinke dot gas, Carlo!’

‘At your service, Your Holiness’, antwoordt Carlo in keurig Engels uit zijn lesboek *Pleasant English* en hij drukt het gaspedaal naar beneden tot de snelheidsmeter 170 km/u aangeeft.

‘Bravo’, roept de paus als een opgetogen jongetje.

‘En wie betaalt de bekeuring, Vader?’

‘Van m’n zakgeld, jongen! Ik zal boetedoen voor ons roekeloos gedrag.’

En zo zoeven ze in overtreding, doch uiterst blijmoedig, door het glooiende Italiaanse landschap.

Na een kilometer of tien zegt Carlo geschrokken: ‘O, we hebben de afslag gemist.’

‘Dat geeft niet, neem de volgende maar’, stelt de paus hem gerust. ‘Zo is het in het leven ook; als je een afslag mist of de verkeerde weg inslaat is er altijd een mogelijkheid om je fout te herstellen.’

‘Soms niet, Heilige Vader. Er zijn wonden geslagen in het verleden die altijd littekens zullen blijven. Schade die onherroepelijk is en die niet meer valt te herstellen.’

‘Vergeving is altijd mogelijk’, antwoordt de paus. ‘Vergeving aan de ander, en ook aan jezelf. En je kunt vergeving vragen aan de Allerhoogste.’

Carlo schudt zijn hoofd: ‘Mag ik vrijuit spreken?’

‘Ga je gang.’

‘Als door jouw schuld het leven van anderen voorgoed aan scherven ligt kun je niet weggkomen met een paar weesgegroetjes of de terloopse vergeving van een pastoor.’ Carlo slaakt een diepe

zucht. ‘Maar nu begeef ik me op een terrein dat onder uw jurisdictie valt, Vader.’

‘Je hebt er goed over nagedacht. Maar ik kan je verzekeren dat er altijd hoop is en dat vergiffenis ons allemaal ten deel kan vallen.’

‘Ook als de zonden te zwaar zijn om te torsen?’

‘Spreek je uit ervaring?’

Carlo zwijgt.

‘Zelfs dan ...’, vervolgt de paus. ‘Als je berouw toont, inziet dat je slecht gehandeld hebt, is er zeker vergiffenis mogelijk. *Every saint has a past and every sinner has a future* is een wijze uitspraak van Oscar Wilde.’

‘De voetballer?’

‘Nee, die andere.’

De chauffeur kijkt in het spiegeltje of er geen blauw zwaailicht opdoemt en mompelt: ‘Misschien is dat inderdaad zo ...’

De paus speelt daar handig op in. ‘Je kunt ook een blik werpen in de achteruitkijkspiegel van je leven en de weg overzien die je bent gegaan, de afslagen die je hebt gemist, de hobbels, de scheuren in het asfalt. Maar ook de velden met zonnebloemen, de wijngaarden met volle ranken, de rivieren die je hebt overgestoken, de bossen, de besneeuwde bergen, de seizoenen ... Alles bij elkaar een indrukwekkend schilderij. Het schilderij van jouw leven! Met jouw kleuren, jouw fouten, je successen, je passies en je kwetsbaarheid.’

Carlo Luciano knikt bedachtzaam, neemt gas terug en kijkt strak voor zich uit zoals een ruiter die voor de sprong de breedte van de sloot inschat.

‘En úw schilderij, Heilige Vader?’, mompelt hij beschroomd, overmand door zijn eigen vrijmoedigheid.

De paus glimlacht verrast. ‘Mijn schilderij is gevuld met kleuren uit mijn jeugd, de warmte van een gelukkig verleden, het familiehuis, de veranda van mijn grootouders, m’n vrolijke zusjes, dansend met kleurige linten in het haar. Maar ook met de striemen van de oorlog, de donkergrijze luchten; dat zijn zwarte en bange strepen in mijn schilderij.’

Daarna houdt hij even zijn adem in, alsof hij aarzelt om zijn diepste gedachten met iemand te delen en te onthullen wat hem werkelijk beroert. Na deze voorzichtige aarzeling spreekt hij op vertrouwelijke toon. 'In het midden van het schilderij zit een ovale spiegel. En als ik daarin kijk zie ik een man die zijn leven heeft geofferd aan de Kerk en waarschijnlijk net zo eenzaam is als God ...' Hij slikt even. 'En die in het voetspoor van Zijn zoon blijft hopen dat eens het licht zal doorbreken in onze duisternis.'

Carlo reageert geëmotioneerd. 'Dank u voor deze bekentenis, Heilige Vader. U hebt mij de ogen geopend.'

'Nu de mijne nog', glimlacht de paus weemoedig en voegt daaraan toe: 'Vergeet niet de volgende afslag te nemen. Of brandt er nog een vraag op je lippen, Carlo?'

'Geen vraag, meer een overweging, Heilige Vader.'

'Spreek je uit ...'

Misschien moeten we het stuur, als het even tegenzit, in vol vertrouwen uit handen geven. Voor mij als chauffeur is dat nogal wat, het is mijn functie om te sturen, maar voor u, ook al zit u meestal achterin, is het wellicht raadzaam om het stuur van de Kerk op cruciale momenten in handen te geven van degene die u het meest vertrouwt. U weet wel wie ik bedoel.'